

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > A Gyermek Jogszerű Külföldre Vitele > Germany

A gyermekek jogszerű külföldre vitele

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Németország

1 Milyen körülmények között viheti gyermekét jogszerűen külföldre egy szülő a másik szülő hozzájárulása nélkül?

Arról a kérdésről, hogy a gyermeknek hol legyen az állandó lakóhelye, a gyermek lakóhelyének a meghatározására vonatkozó jogszabályok rendelkeznek, tehát az a gyermekről való tényleges gondoskodás körébe tartozik (a német polgári törvénykönyv [*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB] 1631. szakaszának (1) bekezdése). A gyermek vagyonának kezeléséhez hasonlóan ez is a polgári törvénykönyv 1626. szakaszának (1) bekezdése szerinti szülői felelősség része.

Ha csak az egyik szülő rendelkezik szülői felelősséggel, és ennél fogva a gyermek lakóhelyének a meghatározására vonatkozó joggal, akkor nincs szükség a másik szülő hozzájárulására annak eldöntéséhez, hogy hol lakjon a gyermek, valamint a gyermek másik országba történő elviteléhez sem.

Ha mindkét szülő szülői felelősséggel rendelkezik, közösen kell dönteniük a gyermek másik országba történő elviteléről. Ez a kérdés ugyanis – ellentétben például egy szomszédos európai országban történő rövid nyaralással – a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének első mondata értelmében olyan jelentős kérdés, amelyhez mindkét szülő hozzájárulására szükség van.

A családjogi bíróság azonban kérelemre bizonyos kérdésekben – például a gyermek lakóhelyének meghatározására vonatkozó jog esetében – az egyik szülőre ruházhatja a szülői felelősséget (lásd a polgári törvénykönyv 1671. szakaszának (1) bekezdését). A szülő ebben az esetben is önállóan, a másik szülő hozzájárulása nélkül dönthet a gyermek lakóhelyéről, valamint a gyermek másik országba történő elviteléről, akkor is, ha más ügyekben a szülők közös szülői felügyeletet gyakorolnak.

2 Milyen körülmények között szükséges a másik szülő hozzájárulása a gyermek külföldre viteléhez?

A másik szülő hozzájárulása szükséges a gyermek külföldre költözéséhez, ha a szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeletet (vagy legalább a gyermek lakóhelyének meghatározására vonatkozó jogot) (lásd az 1. kérdésre adott választ is).

3 Amennyiben a másik szülő nem járul hozzá, hogy a gyermeket egy másik államba vigyék, bár erre szükség van, hogyan vihető a gyermek jogszerűen egy másik államba?

A gyermek másik országba történő elvitele akkor jogszerű, ha a gyermekkel együtt költözni kívánó szülő ezt a döntést egyedül is meghozhatja, például azért, mert kizárólagos szülői felügyeleti joggal rendelkezik, vagy kizárólagos joggal rendelkezik legalább a gyermek lakóhelyének a meghatározása tekintetében (lásd az 1. kérdésre adott választ is).

Azonban ha a szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeletet, de eltérő véleményen vannak a gyermek külföldre költözéséről, és ebben a kérdésben nem tudnak megállapodni, mindketten kérelmezhetik a családjogi bíróságtól, hogy a polgári törvénykönyv 1628. szakasza alapján ítéljék nekik a költözésről való döntés jogát. A bíróság ezt követően a gyermek mindenképp felett álló érdekének megfelelően köteles határozni, a körülmények, a lehetőségek és az érintettek jogos érdekeinek figyelembevételével (a polgári törvénykönyv 1697a. szakasza).

Ezenkívül a polgári törvénykönyv 1671. szakaszának (1) bekezdése értelmében a különélő szülő is a családjogi bírósághoz fordulhat annak érdekében, hogy kizárólagos szülői felügyeleti jogot vagy egy adott kérdés – például a gyermek lakóhelyének meghatározása – tekintetében szülői felelősséget szerezzen. A bíróság helyt ad a kérelemnek, ha a másik szülő beleegyezik (feltéve, hogy a 14. életévet betöltött gyermek nem ellenzi azt), vagy ha a közös szülői felügyeleti jog (részleges) megszüntetése vagy a szülői felügyeleti jognak a kérelmezőre történő (részleges) átruházása valószínűleg a gyermek mindenképp felett álló érdekét szolgálja. Ha a bíróság helyt ad a kérelemnek, a szülő szabadon dönthet arról, hol lakjon a gyermeke.

4 Ugyanazok a szabályok vonatkoznak-e az ideiglenes külföldre vitelre (pl. nyaralás, orvosi ellátás) és a tartós letelepedés céljából történő külföldre vitelre? Adott esetben kérjük, mellékeljék a szükséges hozzájárulási formanyomtatványokat

A kizárólagos szülői felügyeleti joggal vagy a gyermek lakóhelyének meghatározására vonatkozó kizárólagos joggal rendelkező szülő bármikor jogosult rövid időre külföldre vinni gyermeket.

A szülői felügyeleti jogot közösen gyakorló szülők viszont főszabály szerint közösen hozzák meg ezt a döntést (a polgári törvénykönyv 1627. szakasza). A szülői felügyeleti jogot közösen gyakorló különélő szülőknek közösen kell eldönteniük, hogy a tervezett utazás a mindennapi élethez kapcsolódik-e, vagy jelentős kérdésnek minősül (a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének első mondata). Az a szülő, akivel a gyermek általában együtt él, egyedül dönthet a mindennapi ügyekben (a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének második mondata). A polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének negyedik mondata szerint a másik szülő – amikor a gyermekkel élő szülő hozzájárulásával vagy bírósági határozat alapján a gyermek nála van – önállóan dönthet a gyermek tényleges gondozásáról, például arról, hogy mit ehetsz, vagy mikor fekdühet le. A jogszabály nem határozza meg a jelentősnek minősülő, a mindennapi élethez kapcsolódó és a gyermek tényleges gondozásával kapcsolatos kérdéseket. Ez az egyes esetek sajátos körülményeitől függ. Ezért főszabály szerint a gyermekkel életvitelszerűen együtt élő szülő és a kapcsolattartási joggal rendelkező szülő is önállóan dönthet a rövid külföldi nyaralásokról mindaddig, amíg nem olyan területekről van szó, amelyek különös kockázatot jelentenek a gyermekre nézve – ilyenek például a távoli területek, a megfelelő orvosi ellátás nélküli területek vagy a politikai zavargások által sújtott területek. A gyermekkel való kapcsolattartásra jogosult szülőnek azonban előzetesen közölnie kell az úti célt azzal a szülővel, aki a gyermek elsődleges gondviselője.

A szülői felügyeleti joggal nem rendelkező szülő nem dönthet arról, hol éljen a gyermeke. A gyermekkel való kapcsolattartás ideje alatt azonban a polgári törvénykönyv 1687a. szakasza alapján a gyermek tényleges gondozásával kapcsolatos kérdésekben önállóan is dönthetnek.

Last update: 04/03/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.